

به نام خدای مهربان

(بیانیه)

تربیت چیست ؟ اهداف تربیتی کدامند ؟

- ما نیاز به تدوین یک تئوری تربیتی مدرن متناسب با ویژگی‌های فرهنگ بومی ، عبور از عوام‌زدگی و حرکت‌های خودبخودی به سوی تخصصی شدن و شناخت صحیح واقعیت‌ها داریم .

- **خیلی** سهل است که اراده‌ی خویش را با توصیه کردن یا اعمال زور جایگزین اراده‌ی فرزندان کنیم ، ولی اگر چنین کنیم ، بزرگترین حق یعنی حق ساختن شخصیتش را از وی ربوده‌ایم . (مونتسوری)

- **هرگونه** روش و تدبیری که گروهی از دانش‌آموزان را به احساس حقارت برساند ، مخرب و زیانبار است . (گاردنر)

- **دانش‌آموزان** منتظرند کشف شوند و ارزش‌های خود را بیابند آنان منتظرند که یاد بگیرند .

با تغییر نگرش و رفتار نه صرفاً تغییر میزان اطلاعات

- **یادگیری** هنگامی ایجاد می‌شود که دانش‌آموز محتوا را از ابعاد گوناگون و باعلاقه پردازش و درباره‌ی آنها فکر کند .

- ما باید شرایط ارزشیابی از آموخته‌های دانش‌آموزان را تا حد امکان به شرایط واقعی یادگیری یا شرایط واقعی زندگی نزدیک کنیم . یعنی تحت شرایط تصنعی و ساختگی مانند آزمون یا تست ارزشیابی نکنیم . رشد انسان در آزمایشگاه صورت نمی‌پذیرد بلکه در خانه ، خانواده ، مدرسه ، همکلاسان ، معلمان ، پارک ، همسایگان ، همسالان و در محیط وسیع اجتماعی و فرهنگی صورت می‌گیرد .

- **توجه جدی** به اصول حاکم بر ارزشیابی از پیشرفت تحصیلی ۱۶گانه مصوب شورای عالی آموزش و پرورش
- **نقش معلم** ، تفسیر خود را از عملکرد دانش‌آموز توصیف و ارایه دهد .

- **توجه جدی** به پژوهش به سبب تقویت پرسشگری ، کاوشگری ، دقت ، نظم و انضباط ، گردآوری داده‌های واقعی ، طبقه‌بندی و تجزیه و تحلیل آنها ، برنامه‌ریزی ، نظام‌مندی ، سازماندهی ، کنترل ، نظارت ، هدایت ، سنجش و اندازه‌گیری ، ارزیابی ، ارزشیابی ، سازندگی ، توالی ، تداوم ، تعادل و تکامل و اندیشه‌ورزی ، تفکر نقاد ، خلاقیت و نوآوری و کشف حقایق و راه‌های نو برای حل مسایل است .

- **رشد همه‌جانبه** جدی گرفتن کودک کودک محوری یعنی برنامه‌ای که یکپارچگی رشد کودک را تضمین می‌کند و بر بازی ، مشاهده ، تجربه‌ی خود اکتشافی و آزادی آنان متکی است .

مثال : درس خاک ، خاک جان یافته است تو چرا سنگ شدی تو چرا این همه دلتنگ شدی باز کن پنجره را و بهاران را باور کن .

- **واحد کار** به جای ماده درسی زیرا واحدکار وسیع‌تر است از ماده‌ی درسی به زندگی ربط دارد ؛

- **کودک** خود پژوهشگر است به تجربه‌هایی دست می‌زند تا ببیند چه اتفاقی می‌افتد ما باید او را راهنمایی کنیم فقط همین . در چارچوب تنگ برنامه‌ی درسی و ماده‌ی درسی نه (۵۰٪ رشد هوشی کودک از تولد تا چهار سالگی است ۳۰٪ چهار تا هشت سالگی و بقیه هشت تا هفده سالگی)

اندیشه ← کلام ← رفتار ← عادت ، منش

لذت ← علاقه‌مندی ، علاقه‌مندی ← عادت

داده ← اطلاعات ← دانش ← دانایی و خردمندی (تبدیل دانایی به توانایی)

- **دانش‌آموزانی** که یاد نمی‌گیرند ما باید روش خود را تغییر دهیم از آنان یاد بگیریم و بعد به او یاد بدهیم .

اگر با او همراه شویم ، احساس تعلق خواهد کرد ، آن وقت با شما خواهد بود .

- **برای** هرگونه تغییر در رفتار فرد باید اول بر فکر و احساس فرد اثر بگذارید زیرا احساس از فکر و رفتار از احساس سرچشمه می‌گیرد .

- **تغییر** از خیلی چیزها به خیلی چیزهای دیگر مثال از محتوای محوری به مفهوم محوری ارزش‌ها مفاهیم و ایده‌ها (یادگیری سطح بالا و عمیق)

- **در** محتوای محوری تمام جزئیات مشخص شده دانش تکه‌تکه بدون ارتباط چگونه به هم متصل می‌شود مشخص نیست .

- **در** مفهوم محوری ، مفهوم بزرگ ، محتوا اندک مفاهیم کلیدی را باید یاد بگیرند .

- **خلوت کردن** برنامه‌ی درسی سبک کردن برنامه‌ی درسی ، دانش‌ها ، مهارت‌ها و رفتارهایی داشته باشیم برای زندگی در دنیای پیچیده ، باید یادگیری حول ایده‌ها و مفاهیم بزرگ سازمان‌دهی شود .

- **در اقتصاد** دانش مبنا دانش‌آموزان به چه چیزهای جدید نیاز دارند ؟

- **احیای** نقش راهنمایی و مشاوره معلمان در دوره‌ی راهنمایی برای تغییر نگرش و ایجاد نگاه مشاوره‌ای دست‌اندرکاران .

- مهارت زندگی

هنر زندگی کردن ، پربارسازی فرصت‌های زندگی این سرمایه‌های تجدیدنپذیر ، افزایش توانایی‌های روحی ، اجتماعی ، در اداره‌ی مؤثر نیازها ، سختی‌ها ، خطرها و فشارهای روزانه

از خودشناسی من کیستم مناسب‌اتم با خودم ، با دیگران ، محیط زیست و با خدا

هویت که در اثر اعتماد اولیا و معلمان به دست می‌آید و میزان استعداد دانش‌آموز بستگی به هویتی دارد که برای خود قایلند .

سؤال‌های اعتقادی ، سیاسی و اخلاقی او نیز ناشی از هویت‌یابی است .

و نیز شناخت ارزش‌های خود

نگرش مثبت ، همدلی ، صرفه‌جویی ، پذیرایی خوب از دیگران جدال نیکو احترام به عقاید دیگران درک متقابل ، گذشت و ...

«که اگر ارزش‌های خود را بشناسیم رنج ما بیهوده نخواهد شد.»

ارزش‌ها ، محبت ، عشق ، زندگی ، تفکر ، سلامت ، زیبایی ، سادگی ، همکاری ، فروتنی ، شادی ، شکیبایی ، مسوولیت ، آزادی توأم با مسوولیت و رستگاری ، عدالت ، احترام ، صداقت و ...
و اگر من وجود دارم دیگران هم وجود دارند .

مثال : در کنترل خشم ، به جای قدرت روحی و معنوی من ، چرا قدرت حیوانی‌ام جلوه‌گر شود ؟
فقط برنامه زندگی نوجوان درس نیست به کارها ، سرگرمی‌ها و فعالیت‌های دیگر فکر کنید .
ارتباط برقرار کنید نه صرفاً درسی مسوولیت بدهید .

توقع بیش از حد توان او در مسایل درسی یا آن‌که مورد علاقه وی نیست سبب اضطراب ، تنفر - دلزدگی نگرانی و عدم موفقیت می‌شود .

- **استفاده** از فناوری خاصه دو فناوری محبت و صبر .

- **باید** کاری کنیم تا به این برسیم بیهوده آفریده نشده‌ایم ، هر کدام نقشی داریم ، آن نقش چیست ؟
خاصه که انسانیم نه چیز دیگر و تا عشق رفتار شود و اگر عشق رفتار شد ، چه نیازی به گفتار ، (قدرت عشق نه عشق به قدرت) .

- **صدای** کردار از گفتار پرطنین‌تر است .

آرزوی ما ، شکوفایی ، توانایی‌ها ، استعدادها و فرزندانمان ، دانش‌آموزانمان می‌باشد .
ارتقای فرهنگ ارتقای سلامت سلامت خود را چگونه حفظ کنیم .

- **برنامه** ۸۵ - ۸۴ معاونت در ادامه سال‌های گذشته ، مدرسه با رویکرد مهارت زندگی است .
دوره‌ی پیش‌دبستان/اول ، دوم و سوم ابتدایی/چهارم و پنجم/دوره‌ی راهنمایی

- **توجه** به شادی و نشاط

ما به دنبال محصولاتی این چنینیم ، فقرستیز ، تحلیل‌گر تاریخ ، دقت در زندگی ، درک‌کننده مطلب ، خلاق ، بانشاط و سرزندگی ، زندگی آن هم با کیفیت زندگی ؛ نه زنده ماندن تنها ، آزاد توأم با مسوولیت و رستگاری و انسانی متعالی بنده خدا ، مسجود ملایک و بردوش کشنده‌ی بار امانت الهی .

- **کوشش** برای ایجاد یک محیط برانگیزاننده پژوهش .

- **کلاس** را به دیدگاه‌سازی ، خلاقیت و نوآوری تبدیل کنیم .

- **معلم** را به منطق معلم با دمیدن روح امید ، اعتماد به نفس با کار گروهی و دمیدن روحیه‌ی علمی - پژوهشی

زیرا :

چیزهای جدیدی برای کشف کردن هست و جواب صحیح تنها نزد معلم نیست .

- **کتاب** را به الگوریتم ، روش حل مسأله با بارش افکار .

الگوریتم : راهبردهایی که راه حل مسأله را تضمین می‌کند .

- **دانش‌آموز** را به پژوهنده و تماشاجی را به بازیگر ، آن هم بازیگر اصلی

- **ذهن** خالی یا پریشان را به ذهن باز و روشن

- **رویکرد** انتقالی را به اکتشافی ، فرآیندی و تعاملی با پروژه ، پژوهش و ...

و همه اینها را ، هنرمندانه ...

- **وضع** امروز ما این کلاسها با فشارهای خردکننده بر دانش‌آموزان ، آنان را برای آزمون‌های مدرسه ، کنکور آماده می‌سازد (البته ممکن است) ولی روح یادگیری را که همانا میل و رغبت به دانستن و به کار بستن دانسته‌هاست (یادگیری) نابود می‌کند مانند : مسوولیت‌پذیری ، مشارکت‌پذیری ، استقلال فکری ، تحمل آراء دیگران ، مهربانی ، صلح‌جویی ، کوشایی و ...

- **تغییر** برنامه‌ی درسی تربیت معلم ، داشتن فلسفه آموزش و پرورش و ... هم نیازهای ماست .

- **و** برای رویارویی با چالش‌ها و تنش‌ها مانند جهانی شدن یا محلی ماندن ، همگانی شدن یا انفرادی بودن

نوگرایی یا سنت‌گرایی ، برنامه‌های بلندمدت یا کوتاه‌مدت

توجه به معنویات یا مادیات برابری فرصت‌ها یا رقابت

یک راه همگانی خوب وجود دارد و آن آموزش مهارت‌های زندگی است .

مهارت‌های اجتماعی مهارت‌های ارتباطی مهارت‌های جرأت‌ورزی نه گفتن

مهارت‌های خودگردانی مهارت‌های درک اجتماعی و شناسایی ارزش‌های جامعه و ...

- **ارزشیابی** ، معرف ارزش‌ها و اصولی است که در عمل و نه در حرف و شعار در نظام آموزشی تعقیب می‌شود

. (مهرمحمدی)

- **آموختن** از گذشته زندگی در حضور و در زمان حال برنامه‌ریزی برای آینده با پژوهش .

تغییرپذیری و خلق دانش دو منشاء اصلی جنبش کیفیت است .

استفاده از فناوری در عصر دیجیتال و مجازی و ...

ادامه با هم ...

معاونت آموزش و پرورش عمومی

۸۴/۵/۵